

בס"ד כ' אייר ה'תשע"ב

הדלקת נרות - 19:09

צאת השבת - 20:01

רבנו תם - 20:54

שעון קיץ לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שלוש עשרה - עלון מס' 621

@ ניתן להקדיש העלון והשיעור בליווי של מרן

הרה"ג **עובדיה יוסף שליט"א**, **לרפואה, ברכה,**

פרנסה טובה, זיווג, הצלחה, זש"ק ולהבדיל לעילוי נשמת

יקריכם. טל' המערכת : **054-9151601, 08-9437333**

אברהם יגל

לע"נ **בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל**
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

פרטידין: "ווארד ירמיהו"
(ירמיה לב')

פרשת בהר

השבת לה' לעומר
פרקי אבות - פרק ד'

מעייני הפרשה:

➔ **מצות השמיטה** - "ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שדך לא תזרע וגו'"

➔ **מצות היובל** - אחרי שבע שמיטות (אחר 49 שנה) בשנת החמישים חל היובל.

➔ **"כי ימוך אחיך"** - מצוה לעזור לחבר בצרה ולתמוך בו בטרם יתמוטט כליל.

➔ **איסור ריבית** - התורה מזהירה שלא להלוות כספים בריבית, המכונה "נשך".

➔ **לנהוג כבוד בעבדים** - יש לנהוג כבוד בעבד עברי ולא להעבירו בעבודות פחותות.

"וכל תולד איש את עמיתו" (כ"ה י"ז)

אל תונו איש את אמותיו שלו - שכן עי"ן מתחלפת באל"ף (דבש השדה). הרבי ר' בונם מפשיסחא היה אומר: התורה הזהירה שלא להונות את הזולת, ואילו חסיד נוהג משורת הדין האוסר לו להונות גם את עצמו. אסור לו להשלות את עצמו במדרגות יותר גבוהות מכפי שיש לו באמת.

"אל תקח מאתו נשך ותרבית... וחי אחיך עמך"

חכמינו אמרו: כל המלווה כספו בריבית אינו זוכה לקום בתחיית המתים. כן מצינו כלל בריבית, שכשם שנפרעין מן המלווה, כך נפרעין מן הלווה. לפיכך אמרה תורה: אל תקח מאתו נשך ותרבית - אם תקח ממנו ריבית לא תזכו שניכם לחיי הנצח. חי (בצירה) פירושו חיים נצחיים. שכן לפיכך נשבע יוסף חי פרעה ולא הייתה זו שבועת שווא, כי אף אם כרגע היה פרעה חי, הרי ברור היה שלחיי נצח לא יזכה לעולם.

"כי תבוא אל הארץ אשר אני נתן לכם" (כ"ה ב')

הדיוק במילה "אני". כי ישראל בארצות פזוריהם האני שלהם מטושטש, ולא ניכרת העצמיות המיוחדת של ישראל. זה שאומר הכתוב: כי תבוא אל הארץ אשר אני **נותן לכם**. כלומר, בארץ אשר תבואו שמה אני נותן לכם **אני מיוחד**. כי בארץ ישראל כל אחד ידע ויכיר את הצביון המיוחד של ישראל. (האדמו"ר ר' שאול ממודז'ץ)

"וישבתה הארץ שבת לה" (כ"ה ב')

לא לאדם היהודי בלבד יש שבת, גם לארץ היהודית יש שבת משלה. כמו שהעבד העברי עובד שש שנים ובשביעית הוא יוצא לחופשי, כן ארץ הבריאה עובדת שש שנים לאדם היהודי על פי בוראה, ובשנה השביעית היא חוזרת לרשותו. כי הארץ רק **מושאלת** לאדם היהודי. אין ערכה של הארץ מצומצם בתועלת שהיא מביאה לאדם, ויש לה ערך עצמי משלה, ושנה שלימה בכל ימי שבתה, על האדם לכבד את ערכה העצמי.

פנינת הנביאים והפזמונים

תְּלֵה בּוֹ בּוֹקֵי סְרִיקֵי =

יְחַס לוֹ, שְׁלֵא בְּצֶדֶק, דְּבָרֵי שְׁטוּת.

בוקי = בקבוקים. סריקי = ריקים.

דוגמה: שונאי השר מנסים בכל דרך להשמיץ את שמו ותולים בו בוקי סריקי.

מקור: אָמַר לָהֶם רָבָה: וְכִי לֹא אֶמְרָתִי לָכֶם, שְׁלֵא תִתְּלוּ בּוֹקֵי סְרִיקֵי בְּרַב נְחֻמָּן [בְּבֶאֱתָא ז.]. (גיבונקון)

הסירו מכול מדרך עמי!

אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

העלון טעון גניזה

במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

י"ל ע"י ארגון "אברהם יגל" 054-9151601

שיבת לה'

שני מועדים בשנה נקראו בתורה **שבת לה'**: שבת בראשית ושנת השמיטה.

"ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך, ויום השביעי **שבת לה'** א-לוהיך". כל מלאכה שהיא לתועלתו ונוחיותו של אדם מותרת בששת ימי המעשה, והיא "**מלאכתך**" מלאכת חול.

אך היום השביעי, נועד להשבית את עיסוקי החול, כדי להחדיר בתודעתו מי הוא בעל הבית ולאן צריך לכוון את ייעוד העשייה כולה.

"שש שנים תזרע שדך... ובשנה השביעית שבת שבתון תהיה לארץ **שבת לה'**". גם כאן יש שש שנים שהאדם מנצל את האדמה אך בשביעית מכריז ע"י שנת השבתון לארץ, שלא הוא בעל הבית אלא הקב"ה, ולכן הכל יהיו שווים בה; אתה, עבדך, אמתך, שכירך, תושבך ואפילו לבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול. בשמיטה מכיר האדם בבעלותו של הקב"ה על האדמה.

"בניך בשתילי זתים" - חינוך

משנה נך ישיב חמה, ודבר עצב יעלה אף. אם הדיבור רך ונעים - הוא יכול להפוך גם אויבים לאוהבים. אך אם הדיבור קשוח וגורם עצב לשני, זה עלול להפוך אפילו שני אוהבים - לאויבים. אותו דבר קורה גם בחינוך הילדים. הורים רבים לא מבינים כיצד ביום בהיר, הבן חמק להם מהידיים והפך את עורו כלפיהם. הם הרי השקיעו בו "כל טוב מצרים", מילאו את כל צרכיו, מסרו עבורו נפש, ולמרות זאת הוא לא מגלה כלפיהם רגש וחיבה וקשר נפש - והם לא יודעים מדוע! רוב הפעמים, הסיבה היא "תקשורת נטולת רגש". ההורים בדיבורם התובעני והדורסני והנוקשה - גרמו לילד להוקיע אותם ולא לחבבם, וממילא הקשר ביניהם נשחק נופץ והתעוות.

הבעיה היא שלא תמיד אנשים מוכנים להודות שהם שוגים בדיבורם. הרי הם אומרים לילד או לבן הזוג רק "דברים נכונים", הם לא צועקים ועושים רעש, ממילא הם כבר בסדר. ואותם אנשים אינם מבינים שבדיבור יש שני עקרונות שחובה להקפיד עליהם.

(א) לומר את הדבר הנכון - בזמן הנכון.

(ב) לומר את הדבר הנכון בצורה נכונה, נאה ומכובדת ומלאת רגש, תוך כדי שמירה על כבודו של השומע.

ברכה והצלחה ופרנסה טובה

לשבתאי ושרה מוסאי הי"ו

שתרמו לסעודה הרביעית בלויין. זכות השיעור של מרן **עובדיה יוסף** שליט"א שיזכו בבריאות ובפרנסה טובה, אריכות ימים ושנים ויתמלאו משאלות ליבם לטובה. וזיווג הגון **לאיל** בן שרה הי"ו. **לאולן** בן שרה הי"ו. **לאופיר** בן שרה הי"ו וזרע בר קיימא **לאביבית** בת שרה מנב"ת.

רפואה שלימה

לדניאל

בן סינן הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו ויזכה לשנים רבות וטובות. **נא להתפלל ולקרוא תהילים לרפואתו.**

"צדיק בא כלער"

כל הציבור מוזמן לשיעורו של הרב **שילום הרוש** שליט"א ראש מוסדות "**חוט של חסד**" ביום שני כב' אייר (12-05-14) בשעה 20:30 בבית הכנסת "נצח ישראל" רח' החבצלת. בסיום תהיה קבלת קהל לברכה. פרטים: 050-3044823

רפואה שלימה

ליעקב אהרונ'י

בן זליכה הי"ו הקב"ה ישלח מזור לרמ"ח אבריו ושש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות ורפואה לדינה בת חנה

פרכות ואיחולים לפסיים לדידן

מוטי ורותי גולדלף הי"ו

בהגיע בנכם **שילום** נ"י **למציאות**. יהי רצון שיצא שמו כשם הגדולים אשר בארץ תוך נחת רוח. שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות לאורך ימים ושנים. חפץ ה' בידו יצלח, יראת ה' היא אוצרו ועליו יצץ נזרו. שיזכה לתורה לחופה ולמעשים טובים.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יגל" משדר בלויין

בכל מוצאי שבת את שיעורו של מרן הר"ה **עובדיה יוסף** שליט"א בבית הכנסת "**אורה מועד**" בשעה 21:30

השיעור יוקרן על גבי **מסך ענק** בע"ה תתקיים **סעודה רביעית**, בחסות "**מאפיית בית הלחם**"

ברכה והצלחה ופרנסה טובה

למקסים ורינה יפרה הי"ו

שתרמו לסעודה הרביעית בלויין. זכות השיעור של מרן **עובדיה יוסף** שליט"א שיזכו בבריאות ובפרנסה טובה, אריכות ימים ושנים ויתמלאו משאלות ליבם לטובה. וזיווג הגון **לעדי** בת רינה, **לאברהם**, **לשחר**, **ולחנניה בני רינה** הי"ו וירונו נחת מכל יוצאי חלציהם.

בריאות והחלמה איתנה:

ציון נאמן בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו **יעקב אהרונ'י** בן זליכה הי"ו **מרדכי יעקובי** בן ציפורה הי"ו **אברהם נאמן** בן מרים הי"ו **ישראל פרגי רפאל** בן מרים הי"ו **יוסף חיים גאלי** בן ג'מו הי"ו **באבאי באבאי** בן מורורי הי"ו **מיכל** בת מינה מנב"ת **לכל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.**

לע"נ החסיד והענו

אברהם מוסאי

בן יהודה וחאנום ז"ל. נפטר כ' אייר תשס"ד. השבת פקידת שנתו

לע"נ הכשרה והענוה

אוסנת חיה כלכון

בת עזיזה ז"ל נפטרה כה' אייר. ביום חמישי פקידת שנתה.

במלאת שלושים יום

לפטירת הצנוע והענו

רחמים יצחק-כור

בן מרים ואברהם ז"ל תתקיים אזכרה ביום ראשון כא' אייר תשע"ב. 17:45 - עליה לבית העלמין. 19:00 - מנחה, דרשות, ערבית וסעודת מצוה בבית הכנסת "**מטה משה**" רח' הנופר, נוה אילן.

לזיכוי הרבים

הגיעו ספרי קודש

חדשים ע"ש

הרב אור שרגא זיע"א

אליהו 054-4623353

רפואה שלימה לדינה בת

רוזה ולציון בן אסתר

הקב"ה ישלח להם ולכל משפחתם ברכה והצלחה ויזכו לשנים רבות וטובות

שבת שלום ומבורך

לע"נ נשמת:

משאלה (במנ) גולגוליאן בן חתון ז"ל **סולטנה באבאי** בת שמחה ז"ל **מרים לאלזרי** בת ביבי ז"ל **סעדה סויה** בת איזה ז"ל **עטייה** בן חנה חגי'ג' ז"ל **דיאמנטה חגי'ג'** בת רגילה ז"ל **שרה נאמן** בת מזל ז"ל

כלאפו (פאפו) חסן בן אליהו וכריה ז"ל **אליהו רחמני** בן מסעודה ז"ל **ניסים נסימי** בן ביבי ז"ל **שלום נביאן** בן טוטי ז"ל **עזרא נסימי** בן פרי יצחק ז"ל **יצחק בנאי** בן לאה ז"ל **רחמים (בבאי) יצחק-פור** בן מרים ז"ל

לע"נ מרדכי לארי ז"ל

בן שלמה ושרה הי"ו

נלב"ע י"ד טבת תשנ"א ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ בבאי מוסאי

בן אברהם וזליכה ז"ל

נלב"ע ערב שבת קודש פרשת יתרו כ' שבט תשנ"ו ת.נ.צ.ב.ה.

054-9151601

ארגון "אברהם יגל"

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

וכי ימוך אֲזוּיָהּ וּמִטָּה יָדוֹ עִמָּךְ וְהִזְזִיקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשֵׁב וְזוּי עִמָּךְ (ויקרא פרק כה פסוק לה)
פירש רש"י והחזקת בו - אל תניחו שירד ויפול ויהיה קשה להקימו, אלא חזקה משעת מוטת היד.
למה זה דומה, למשאוי שעל החמור, עודנו על החמור, אחד תופס בו ומעמידו. נפל לארץ, חמישה אין מעמידין אותו:

שאלה: מה המעלה הגבוהה ביותר בנתינת צדקה?

תשובה: כתב הרמב"ם (הלכות מתנות עניים פרק י הלכה ז) מעלה גדולה שאין למעלה ממנה זה המחזיק ביד ישראל שמך ונותן לו מתנה או הלואה או עושה עמו שותפות או ממציא לו מלאכה כדי לחזק את ידו עד שלא יצטרך לבריות לשאול, ועל זה נאמר והחזקת בו גר ותושב וחי עמך כלומר החזק בו עד שלא יפול ויצטרך. וכתב בספר אהבת חסד שמצוה זו גורמת לאריכות ימים. ובגמרא יבמות דף סג ע"ב אמרו חז"ל כל המלוה סלע לעני בשעת דוחקו עליו הכתוב אומר אז תקרא וה' יענה. ויש שפירשו לא בשעת דוחקו של העני אלא כשהנותן נמצא במצב דחוק אז תקרא וה' יענה.

לסיכום: המעלה הגדולה ביותר בנתינת צדקה היא לעזור לאדם לפני שיהיה עני.

מקורות בתנ"ך ובגמרא:

"רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד" (משלי כא, כא).
כבוד-בעולם הזה, וחיים-לעולם הבא! (ירושלמי פאה א', א').
ללמדך שכל מי שהוא רודף ועושה צדקה וגמילות חסדים, יורש שלוש מתנות טובות, ואלו הן: חיים, צדקה וכבוד. (פרקי דרבי אליעזר, פרק טו וברד"ל).
גמילות חסדים מדה מעולה היא, ונתיבות התורה סובבות עליה. (מאירי חולין קלג, א)
ארבע מדות בנותני צדקה: הרוצה שיתן ולא יתנו אחרים - עינו רעה בשל אחרים; יתנו אחרים והוא לא יתן - עינו רעה בשלו; יתן ויתנו אחרים - חסיד; לא יתן ולא יתנו אחרים - רשע. (משנה מסכת אבות פרק ה משנה יג).
בא מיכה והעמידן על שלש דכתיב "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם ה' אלהיך". עשות משפט זה הדין, 'אהבת חסד' זה גמילות חסדים, 'והצנע לכת' זה הוצאת המת והכנסת כלה. והלא דברים קל וחומר, ומה דברים שאין דרכן לעשותן בצנעא אמרה תורה 'והצנע לכת' דברים שדרכן לעשותן בצנעא על אחת כמה וכמה. (מכות כ"ד).
ואמר רבי יצחק כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות והמפייסו בדברים מתברך ביי"א ברכות. הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות דכתיב "הלא פרוש וגוי ועניים מרודים תביא בית וגוי כי תראה ערום" וגוי. והמפייסו בדברים מתברך באחת עשרה ברכות שנאמר "ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח בחשך אורך ואפלתך כצהרים ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך וגוי ובנו ממך חרבות עולם מוסדי דור ודור תקומם".

נכתב ע"י ר' עוזי נסימי הי"ו
מחבר ספר "מענה השולחן"
ניתן לשאול שאלות בהלכה בכולל "תפארת רחמים"
או בטלפון 050-7529102 בין השעות 9:30 - 17:00

הוקדש לעילוי נשמת הצנוע והישר
עזרא נסימי בן פרי ויצחק ז"ל

"מכל מלמד" השכלתי..."

שמיטה אצל הר סיני

כאשר בני ישראל ייכנסו לארץ המובטחת יהיה עליהם לציין שנים מיוחדות: שמיטה ויובל. השנה השביעית מכונה שמיטה, ואילו לאחר 7 מחזורים של שבע שנים יש לציין את השנה ה-50 כשנת היובל. גם בשנת השמיטה וגם בשנת היובל אין לחרוש, לזרוע או לקצור את יבול הארץ. בשנים אלה היבול יהיה מופקר לכל. "וכי תאמרו: מה נאכל בשנה השביעית?" שואל בורא העולם ומשיב בעצמו: אתן ברכה מיוחדת בארץ, כך שמיבול שנה אחת (השנה השישית) תתפרנסו שלוש שנים: השנה השישית, השביעית והשמינית עד שתוכלו לקצור מן היבול החדש.

שנת היובל

את שנת היובל מציינים באמצעות תקיעה בשופר ביום הכיפורים. שנת היובל מסמלת שחרור: כל העבדים משתחררים לביתם, וכל השדות שנמכרו חוזרים לבעלים הראשון. לפיכך, כאשר אדם מוכר שדה עליו לחשב כמה שנים יחלפו עד ליובל ולדרוש סכום הגון. בתים שנמכרו: אם הבית נמצא בעיר מוקפת חומה, ניתנת למוכר הזדמנות בת שנה לרכוש את הבית שוב מדי הקונה. לאחר השנה הוא לא יכול לרכוש שוב את הבית, וגם יובל הבית יישאר ביד הקונה. בית שנמצא בעיר שאינה מוקפת חומה, המוכר זכאי לשוב ולרכוש אותו בכל עת. במידה והוא לא עשה זאת הבית ישוב אליו ליובל - חנינם אין כסף.

דיני אדם שירד מנכסיו

מצווה לסייע לאדם שירד מנכסיו, למצוא עבודה ולהלוות לו כספים בעת הצורך. אין להלוות בריבית. כאשר יהודי הגיע למצב כספי נואש כל כך ומכר את עצמו לעבד בבית יהודי, על האדון להתייחס אליו כשכיר ולהעניק לו יחס נאות. הוא ישתחרר לאחר שש שנים או בשנת היובל - המוקדם מביניהם. לעומת זאת, עבד ניתן לרכוש עבד נוכרי לעולם ואף להעביר אותו בירושה לבני האדון. יש לעשות כל מאמץ לפדות אדם שמכר את עצמו לגוי כעבד.

רפואה אלטרנטיבית תוספי תזונה לשיפור הבריאות ברזל

הברזל הוא יסוד כימי הנמצא בגוף האדם והוא חיוני וחשוב לבריאות ילדים ומבוגרים כאחד. תפקידו ליצור המוגלובין, המסייע בנשיאת החמצן לתאים ולרקמות הגוף, והוא מעורב בתהליכי ויסות הטמפרטורה בגוף, הסדרת השינה, חיזוק המערכת החיסונית ועוד. אחד התסמינים המאפיינים מחסור בברזל הוא הפרעה בריכוז ובתהליכי זיכרון, ובעקבות זאת פגיעה ביכולת לתפקד וללמוד. מחקרים בילדים אף מצאו כי מתן תוסף ברזל לילדים הסובלים מחסר הביאה לשיפור במבחני ריכוז, קשב וזיכרון ולעלייה יחסית ברמת המשכל.

” ואבותינו סיפרו לנו ”

”הגורל האכזר” של הזוכה בפיס

יששכר, היה יהודי פיקח עד מאוד. אבל כבר אמר שלמה המלך: ”לא לחכמים לחם. צריך גם מזל”.

יששכר בזבז זמנו בנסיונות כושלים וחוזרים כדי לנסות לעשות כסף. והנה שמע כי בעיירה הסמוכה, יוכלו להשתתף ולרכוש את כרטיסי ההגרלה של הפיס המקומי. הוא אסף וקיבץ את כל חסכוניותיו. קנה כרטיס והמתין לבאות. הימים הבאים עברו עליו בחרדה מסוימת. היה דרוך כולו לחדשות הסוערות: מי זכה בהגרלה. לבסוף הגיעו התוצאות. בראש הטבלה נרשמו שתיים עשרה ספרות. יששכר בדק אחת לאחת - ושאהה פרצה מפיו: אני הזוכה המאושר!

הוא הגיע לביתו ומיד ארז מיטלטליו. שכר בית מרשים הטובל בגני ירק. החל לשלוח ידו במסחר. וגם פתח את ביתו לעניים ולוועדות הצדקה השונות.

בעיקר יששכר השקיע בחינוך הילדים. ואמנם ילדיו חונכו היטב וגדלו בעולם של תורה.

בכל שנה, בתאריך הנקוב של יום ההגרלה, היה אוסף את ידידיו ומוקיריו והיה עורך סעודת הודיה לפאר שמו של הבורא יתברך וחסדיו המגולים, אשר השפיע לו כל כך הרבה טוב. שנים חלפו. עשור ועוד עשור. נינים מתרפקים על ברכיו.

והנה התהפך עליו מזלו. ההפסדים הלכו ותפחו. לבסוף היה צריך לפנות את ביתו, להפרד מכל משרתיו, ולשוב עם צרורו על שכמו לבקתה עלובה.

הימים חלפו, והנה הגיע התאריך המיועד. אותו תאריך קבוע בלוח השנה של יששכר, אשר בו היה עורך את סעודת ההודיה הפרטית שלו.

כל מכריו התלחשו, איך יתמודד יששכר מול תאריך כאוב כזה? וראה זה לפלא. יששכר לא רק שלא נשבר, אלא הזמין את כולם לסעודת ההודיה הקבועה שהוא עורך. והסעודה, כמה יפה ומפוארת. מלאת מטעמים. ”מאיפה היה לו כסף? מי יודע מה מישכן בעבורה...” שאלו כולם: ”הסעודה השמחה הזו, על מה ולמה? הרי כבר לא נותר מהעושר השמור ההוא והגעית לאותו מצב של עוני ומחסור שלפני הזכיה הגדולה. על מה אתה שמח ביום כזה?” התבונן בהם יששכר מופתע. שאלתכם זו ששאלתם אותי, אינה מובנת לי כלל. אוצרותי אבדו ואינם. אבל השמחה על העושר שהיה מנת חלקי, לא תפוג לעולם. שמחה? התפלאו כולם.

כן! הוא התבונן בבנו ושאל בקול קשה: האם לא הבאתי לכאן את המלמד הכי טוב בכסף הרב שהיה לי? זה שהיום אתה ראש ישיבה, בזכות מה? התבונן בבנו השני ושאל אף אותו: האם ילדותך דומה לילדותי, בה הייתי בור ועם הארץ, כפשוטו. לא יודע אי? כי לאבי לא היה ממון כדי לשלם למלמד? ואתה, איך זכית להיות דיין בבית הדין, אם לא ששיננת עם הרב את כל השיעורים הפרטיים?

רבותי! אמנם אין בידי מן הממון מאומה. אבל מאושר אני על הזכייה הזו. נשארו לי מאז נכסים שלא יסולאו בפז. בני ובנותי וכל דורי, בני תורה הם! האם לא אעשה על כך סעודת הודיה???

העם היהודי עבר תלאות אינספור. פרעה הוחלף באנטיוכוס, ובאחשוורוש, ובהיטלר ימ”ש ובסטאלין, ואיראן וחמאס... ועדיין לא נושענו. אבל שמחת החגים נשארת שלמה. על מה היא באה?

על היקר מכל. על כך שנהיינו לעם. על כך שקיבלנו תורה. ועל כך שלמרות הכל, למדנו לשרוד, לא ליפול להתעקש להמשיך, ובעיקר לנצח. כי תורתנו היא הנצח. אכן היהודים יש להם כינוי חגיגי ומרגש ”עם עולם ואותיות”. יציאת מצרים היתה מכוונת למטרה הזו של

קבלת התורה. ועד היום זו סיבה הכי ערכית כדי לשמח. ולוואי וזוכה לקבלת התורה בשלימות, ויבנה לנו בית הבחירה.

רגילים אנו לשמוע את מילת התודה ”יישר כוח” או ”חזק וברוך” המבטאות תחושה של שביעות רצון, תחושה של שמחה ועידוד שמובנם יחזק ה' את כוחו של המבורך בברכה זו. כהן לאחר שבירך את ברכת הכהנים וירד מהדוכן בבית הכנסת, שלח ציבור לאחר סיום התפילה או העולה לתורה בסיום קריאת התורה נהוג לאמר להם ”יישר כוח” או יש מקומות האומרים ”חזק וברוך”, כל אחד ומנהגו הוא. האם יש הבדלים בין מילות תודה אלו? כנראה שכן, ומעשה שהיה כך היה באותו קצין שגר באחת משכונותיה הצפוניות של ירושלים וסמוך לביתו היה ממוקם בית כנסת של העדה התימנית. על אף שהלה השתייך לעדה אחרת, קבע את מקומו לתפילות השחרית היומיומיות בבית הכנסת התימני, זאת משום הסמיכות לבית והשעה המוקדמת שהייתה נוחה לו. בבית כנסת זה התפלל ”מורי” בגיל גבורות שהיה בשעתו חזן ובעל קורא ידוע בשכונת נווה צבי בירושלים. הלה עקב חולשת גופו ובעיות בעיניו קשה היה עליו לתפקד כשליח ציבור ובעל קורא, מה גם שהעמידה הייתה קשה עליו. אולם יכולת להבחין בסלסולי קולו הערב שבימים עברו היה חזן ובעל קורא מצוין בעל שיעור קומה.

אחת מהתמיהות של הקצין לגבי היו הערותיו, הארותיו לחזנים ולבעלי הקריאה שהיה מבטאם בקול חזק שנשמע מקצה אחד של בית הכנסת לקצה השני. יום אחד היה הקצין שומע את מילת התודה לחזן ”חזק וברוך”, יום שני ”יישר כוח” וביום השלישי ”מזלם”. הקצין עקב אחריו ימים מספר כדי להבין מה בפיו, מה משמעותן של המילים, ואלו הרטואל היה חוזר על עצמו כל יום לזה כך ולזה כך.

באחד הבקרים שרוח טובה שרתה על אותו יהודי בגיל הגבורות, פנה אליו הקצין בשאלה מדוע מבטא את מילות התודה בשינויים לבעלי התפילה והקריאה? מדוע מחלק בין גבר אחד לגבר השני? בהיסוס קל ענה לקצין את תשובתו. ”יש סובב לעולם, ולכל דבר יש סיבה בהיות ובשעתו הייתי חזן ובעל קורא, יודע אני את הטעמים כפי שצריך לקרוא בתורה. בקטנותי היה לי ”מורי” שהכניס בנו את חדות לימוד קריאת האותיות, המילים והטעמים כדבעי. מאז ועד היום הדברים שמורים במוחי ובלבי, על כן אני יכול להרגיש מיידית, הקורא קריאתו בשיבושים, לאחד כזה אומר ”יישר כוח” בכוונה, זאת למה? בגלל ששיבר את הפסוק. מהיכן לומדים זאת? מאמירתו של הקב”ה למשה ”יישר כוחך על ששיברת את הלוחות”, אני משתמש בדבריו של משה רבינו. אם בעל הקורא לא שיבר את הפסוקים וקרא כהלכה, אני אומר לו ”חזק וברוך” כלומר ברוך תהיה על שקראת נכון ולא שיברת את הפסוקים. אולם מילת התודה ”מזלם” מציינת שהבעל קורא או החזן הינו מלומד ובקי וציונו 10, כל קריאתו כהלכה ועליו אומרים ”שפתיים יישק” או ”כפתור ופרח”, ללמדך שהלה התכונן היטב לקריאתו.

מוקדם היה הקצין מתשובתו החכמה והמעניינת. לימים הזדמן אותו קצין לברית באחד המושבים התימנים במרכז הארץ, לאחר התפילה טרם כניסת העולה לבריתו של אברהם אבינו, שומע הקצין קריאה מאחת מפניות בית הכנסת לחזן ”מזלם”. הפעם אי אפשר היה למכור אותו.

אם יש ברשותכם סיפור מרגש בעל משמעות

הטובן בתוכו דברי מוסר, הנהגות או חוכמת חיים,

אנא העבירו למערכת העלון. טל': 054-9151601

או בדואר אלקטרוני: avi.musai@siemens.com